

Institut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Wydział Filozoficzno-Historyczny
Uniwersytet Łódzki

prof. UŁ dr hab. Grażyna Ewa Karpińska

WYBRANE PUBLIKACJE NAUKOWE

książki

2019 *Grembach. Etnograficzny przewodnik po łódzkim osiedlu*. Łódź: Wydawnictwo UŁ, 256 s. (wraz z Aleksandrą Krupą-Ławrynowicz).

2018 *Monopol Wódczany w Łodzi. Miejsce opowiedziane*. Łódź: Instytut Archeologii UŁ, Virako Sp. z o.o (wraz Aleksandrą Krupą-Ławrynowicz, Olgierdem Ławrynowiczem).

2000 *Miejsce wyodrębnione ze świata. Przykład łódzkich kamienic czynszowych*. Łódź: PTL, 199 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 38.

1992 *Pracować żeby żyć, żyć żeby pracować*. Warszawa-Łódź: PWN, 120 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 31 (wraz z Bronisławą Kopczyńską-Jaworską, Anną Woźniak).

1988 *Bibliografia zawartości „Ludu” za lata 1895–1985*. Wrocław: PTL, s. 385 (wraz z Marią Niewiadomską).

1986 *Bibliografia zawartości „Literatury Ludowej” za lata 1957–1980*. Wrocław: PTL, s. 123 (wraz z Marią Niewiadomską).

1980 *Bibliografia etnografii polskiej za lata 1970–1975*. Wrocław: Ossolineum, 430 s.

artykuły w czasopismach

2019 *Co znajdziemy w Etnograficznym Archiwum im. Bronisławy Kopczyńskiej-Jaworskiej?* „Kultura i Społeczeństwo”, nr 1, s. 125–131.

2019 *Udomowianie ulicy. Z etnograficznych badań na Wschodniej*. „Journal of Urban Ethnology”, t. 17, s. 47–61.

2018 *At a War Cemetery: Traces and Practices of Commemoration*. „Traditiones”, 47/1, p. 115–133.

2018 *Założenia metodologiczne etnografii Bronisławy Kopczyńskiej-Jaworskiej: od badań wsi do antropologii miasta*. „Lud”, t. 102, s. 211–229 (wraz z Iną Kuźmą).
<https://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/LUD/article/view/lud102.2018.07>

Institut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Wydział Filozoficzno-Historyczny
Uniwersytet Łódzki

2018 *Z działalności naukowej Bronisławy Kopczyńskiej-Jaworskiej: „Ginące zawody”. „Twórczość Ludowa”, nr 1-2, s. 21–25 (wraz z Ingą Kuźmą).* <http://zgstl.pl/wp-content/uploads/download/archiwum-tworczosc-ludowa/tworczosc-ludowa-2018-1-2.pdf>

2017 *Cmentarz. Antropologiczna lektura przestrzeni i pamięci na przykładzie wiejskiego cmentarza w Żłotym Potoku. „Literatura Ludowa”, nr 1, s. 21–31.* <https://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/LL/article/view/LL.1.2017.002>

2017 *Po wojnie, zimą. Berlinek w opowieściach jego nowych mieszkańców. „Journal of Urban Ethnology”, t. 15, s. 99–113.* http://rcin.org.pl/Content/64939/WA308_84254_P714_Po-wojnie-zima-Berli_I.pdf

2017 *Ulica Wschodnia. W poszukiwaniu przestrzeni codzienności. „Studia Etnologiczne i Antropologiczne”, t. 17, s. 289–303.* [http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Studia Etnologiczne i Antropologiczne/Studia Etnologiczne i Antropologiczne-r2017-t17/Studia Etnologiczne i Antropologiczne-r2017-t17-s290-303/Studia Etnologiczne i Antropologiczne-r2017-t17-s290-303.pdf](http://bazhum.muzhp.pl/media//files/Studia_Etnologiczne_i_Antropologiczne/Studia_Etnologiczne_i_Antropologiczne-r2017-t17/Studia_Etnologiczne_i_Antropologiczne-r2017-t17-s290-303/Studia_Etnologiczne_i_Antropologiczne-r2017-t17-s290-303.pdf)

2017 *W robotniczym domu, w fabrycznej hali. O praktykach kulinarnych włóknarzy Łodzi i Żyrardowa. „Ethnologia Europea Centralis”, t. 14, s. 8–22.* <http://eec-journal.org/wp-content/uploads/2018/07/eec14-2017.pdf>

2015 *In the Streets. The (Non-)Everyday Life in the City of Łódź during the Great War. „Polish Sociological Review”, no 4, s. 551–560.* <http://polish-sociological-review.eu/wp-content/uploads/2016/01/PSR192-07In-the-Streets.-The-Non-Everyday.pdf>

2015 *On the Appetite Trail. „Łódzkie Studia Etnograficzne”, t. 54, s. 106–123.* <http://www.ptl.info.pl/lse/>
<https://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/LSE/article/view/LSE.2015.54.07>

2015 *Zdobne fasady, smętne palimpsesty. Nie tylko o wyglądzie łódzkich osiedli robotniczych. „Journal of Urban Ethnology”, no 13, s. 39–51.* http://rcin.org.pl/Content/60563/WA308_78940_P714_Zdobne-fasady-smetne_I.pdf

2014 *Антропология на града, антропология в града – градът като предмет и терен на изследване, „Български Фолклор”, nr 3, „Фолклористика, културна антропология и етнология в Полша”, s. 262–272. (Anthropology of the City, Anthropology in the City: the City as a Subject and a Field of Research, “Bulgarian Folklore”. “Folkloristics, Cultural Anthropology and Ethnology in Poland”)* (<http://bulgarianfolklorejournal.net>)

Institut Ethnologii i Antropologii Kulturowej
Wydział Filozoficzno-Historyczny
Uniwersytet Łódźki

2014 *Dziedzictwo w cyfrowym archiwum: fotografie robotników w repozytorium cyfrowym.* „Zeszyty Wiejskie”, z. 19, s. 201–214.
http://dspace.uni.lodz.pl:8080/xmlui/bitstream/handle/11089/23196/GEKarp%C5%84ska_Dziedzictwo%20w%20cyfrowym%20archiwum.pdf?sequence=1&isAllowed=y

2013 *Pomniki bez cokołów – realizacje przedstawiające mężczyzn.* „Journal of Urban Ethnology”, t. 11, s. 105–116.
http://rcin.org.pl/Content/54833/WA308_75282_P714_Pomniki-bez-cokolow_I.pdf

2012 *Co upamiętniamy 29 sierpnia w Łodzi? Sposoby konstruowania miejsc pamięci.* „Lud”, t. 96, s. 157–177.

2011 *O wędrującym centrum miasta. Przykłady z miasta Łodzi.* „Tematy z Szewskiej”, nr 1, s. 75–84.

2011 *Od Kujaw do Bałtyku. Tajemnice codzienności kultury ludowej. Nowa stała ekspozycja w Muzeum Etnograficznym w Toruniu.* „Lud”, t. 95, s. 424–430.

2009 *Since Now a City is There: Remarks on a City Center. Examples from the City of Lodz.* „Urban People / Lidé města. Review of Anthropology, Ethnology and Ethnology of Communication”, nr 2, s. 291–310.

2008 *O centrach handlowo-rozrywkowych – nowych ludycznych przestrzeniach w postindustrialnym mieście.* „Zabawy i Zabawki”, nr 1–4, s. 47–60.

2004 *Miasto wymazywane. Historia łódzkiego przypadku.* „Studia Etnologiczne i Antropologiczne”, t. 8, s. 165–178 – Miasto – przestrzeń kontaktu kulturowego i społecznego.

2004 *Palimpsestowe oblicze miasta. Przykład Łodzi przemysłowej.* „Ochrona Zabytków”, nr 3/4, s. 127–140 [uzupełniona wersja Miasta wymazywanego].

2002 *Karnawały na miejskiej ulicy.* „Lud”, t. 86, s. 47–65.

2001 *Między swoim a obcym – świat bramy miejskiej kamienicy.* „Studia Etnologiczne i Antropologiczne”, t. 5, s. 55–65 – Miejsca znaczące i wartości symboliczne.

1998 *The City Milleus' Culture. Some Terminological Problems.* „Journal of Urban Ethnology” vol. 3, p. 17–23 (wraz z Marią Niewiadomską).

1996 *W naszym wyobrażeniu. Główna ulica miasta.* „Acta Universitas Lodziensis. Folia Ethnologica”, t. 9, s. 47–52.

Institut Ethnologii i Antropologii Kulturowej
Wydział Filozoficzno-Historyczny
Uniwersytet Łódzki

1996 *Moje miejsce w świecie*. „Łódzkie Studia Etnograficzne”, t. 35, s. 71–81.

1995 *The City Space and Its Inhabitants*. „Journal of Urban Ethnology”, no 1, p. 47–57.

1993 *Kultura środowisk miejskich. Problemy terminologiczne*. „Acta Universitas Lodziensis. Folia Ethnologica”, vol. 7, s. 117–134 (wraz z Marią Niewiadomską).

1992 *Łódź – the Ethnic Structure of the City*. „Acta Universitatis Lodziensis. Folia Ethnologica”, vol. 6, p. 13–25 (wraz z Bronisławą Kopczyńską-Jaworską).

1991 *Death in the Working Class Family*. „Folklore Review”, p. 53–59.

1991 *Domačin in tujec v mestnem območju*. „Časopis za Zgodovino in Narodopisje”, vol. 27, s. 43–47.

1989 *The Interiors of the Flats Occupied by Working Class Families in Łódź Between 1918 and 1939*. „Acta Universitas Lodziensis. Folia Ethnologica”, vol. 4, p. 27–42.

1989 *Zwyczaje związane z obdarowaniem i pomocą wzajemną w środowisku robotniczym*. „Łódzkie Studia Etnograficzne”, t. 29, s. 117–123.

1989 *Zwyczaje, obyczaje i obrzędy rodzinne w Łodzi*. „Zaranie Śląskie”, t. 3/4, s. 435–480 (wraz z Bronisławą Kopczyńską-Jaworską).

1988 *Zwyczaj darzenia się w łódzkim środowisku robotniczym*. „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Etnograficzne”, t. 25, s. 125–148.

artykuły w monografiach

2019 *Bronisława Kopczyńska-Jaworska (1924–2016)*. [W:] *Etnografowie i ludoznawcy polscy. Sylwetki, szkice biograficzne*. T. 5. Red. A. Spiss, J. Świąch, K. Ceklarz. Kraków: PTL, s. 93–97.

2019 *Wokół pieca i stołu. Praktyki zamieszkiwania łódzkich włóknarzy*. [W:] *W kuchni. Kulturowe szkice o przestrzeni*. Red. A. Krupa-Ławrynowicz, K. Orszulak-Dudkowska. Łódź: Wydawnictwo UŁ, s. 127–148.

2016 *Przywracanie pamięci: (re)konstruowanie tradycji miejskich*. [W:] *Nowe czytanie tradycji. Z inspiracji rokiem Kolbergowskim*. Red. E. Nowina-Sroczyńska, S. Latocha. Łódź: Instytut Ethnologii i Antropologii Kulturowej UŁ, s. 69–83.
<http://repozytorium.uni.lodz.pl:8080/xmlui/handle/11089/18221>

Institut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Wydział Filozoficzno-Historyczny
Uniwersytet Łódźki

2015 *Na Berlinku. Fragmenty z codzienności osiedla*. [W:] *Przestrzenie i ludzie. Konteksty antropologiczne*. Red. G.E. Karpińska, A. Krupa-Ławrynowicz. Łódź: Dom Wydawniczy Księży Młyn, s. 43–61.

2014 *Cmentarze wojenne z pierwszej wojny światowej jako źródło i tekst kultury*. [W:] *Źródło historyczne jako tekst kultury*. Red. B. Płonka-Syroka, M. Dąsal. Warszawa: Wydawnictwo DiG, s. 107–126.

2014 *Jak to z produktem regionalnym bywa, czyli o głodzie tradycji we współczesnym świecie*. [W:] *Głód. Skojarzenia, metafory, refleksje...* Red. K. Łeńska-Bąk, M. Sztandara. Opole: Wyd. Uniwersytetu Opolskiego, s. 291–304.

2014 *Stare źródła w nowych mediach. O repozytorium cyfrowym zbioru „Robotnicy w XIX i XX wieku”*. [W:] *Toruńskie konfrontacje archiwalne. T. 4. Nowa archiwistyka – archiwa i archiwistyka w ponowoczesnym kontekście kulturowym*. Red. W. Chorążyczewski, W. Piasek, A. Rosa. Toruń: Wyd. Naukowe UMK, s. 225–238.

2013 *Tradycje kulinarne na „Szlaku łaknienia”*. [W:] *Nie tylko o wsi. Szkice humanistyczne dedykowane Profesor Marii Wieruszewskiej-Adamczyk*. Red. D. Kasprzyk. Łódź: Wydawnictwo UŁ, s. 315–332.

2012 *Antropolog w mieście, antropolog o mieście. Ścieżki poznawania miasta*. [W:] *Antropolog w mieście i o mieście*. Red. G.E. Karpińska. Wrocław–Łódź: PTL, s. 9–20.

2012 *Miasto kultury w EC-1. O nowej łódzkiej tradycji*. [W:] *Antropolog w mieście i o mieście*. Red. G.E. Karpińska. Wrocław–Łódź: PTL, s. 135–154.

2012 *„...każdy patrzył swojego, ale innym pomagał też”*. *Antropologiczna relacja ze zmagania mieszkańców Muszyny z zalewającym ich Popradem*. [W:] *Ciekawość świata, ludzi, kultury... Księga jubileuszowa ofiarowana Profesorowi Ryszardowi Kantorowi z okazji czterdziestolecia pracy naukowej*. Red. R. Hołda, T. Paleczny. Kraków: Księgarnia Akademicka, s. 365–380.

2011 *Mniejszości narodowe w Polsce: Niemcy i Żydzi*. [W:] *Úvod do antropologie etnických menšin. Vybrané texty přednášek magistersko kurzu*. Red. B. Soukupová. Praha: Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy v Praze, s. 86–112. <http://fhs.cuni.cz>.

2010 *Getto latem. Piekło okupacyjnej heterotopii*. [W:] *Lato w mieście. Różne oblicza kultury*. Red. R. Godula-Węclawowicz. Warszawa-Kraków: Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej PAN, s. 163–179.

Institut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Wydział Filozoficzno-Historyczny
Uniwersytet Łódźki

2007 *Food court jako nie-miejsce. [W:] Miejsca biesiadne. Co o nich opowiada antropolog?* Red. G.E. Karpińska. Łódź: PTL, s. 37–46 – Łódzkie Studia Etnograficzne t. 46.

2007 *Mostar: miasto z mostem. [W:] Miasto po obu brzegach rzeki. Różne oblicza kultury.* Red. A. Stawarz. Warszawa: Polskie Towarzystwo Etnologii Miasta, Muzeum Historyczne m. Warszawy, Muzeum Niepodległości, s. 77–91.

2004 *Sąsiedzi to bliscy inaczej. Rzecz o wspólnotowości w kamienicy czynszowej. [W:] Codzienne i niecodzienne. O wspólnotowości w realiach dzisiejszej Łodzi.* Red. G.E. Karpińska. Łódź: PTL, s. 141–169 – Łódzkie studia Etnograficzne t. 43.

2003 *Place and Space in the Postmodern City: The View of an Anthropologist on the Tenement Houses. [W:] Between Tradition and Postmodernity. Polish Ethnography at the Turn of the Millenium.* Eds. L. Mróz, Z. Sokolewicz. Warsaw: Wydawnictwo DiG, Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej UW, p. 53–62.

2002 *Antropologiczne wędrówki po mieście: bramy. [W:] Tożsamość społeczno-kulturowa współczesnego miasta w Polsce.* Red. A. Koseski, A. Stawarz. Warszawa–Pułtusk: Polskie Towarzystwo Etnologii Miasta, Wyższa Szkoła Humanistyczna w Pułtusku, s. 101–111.

2002 *Miasto w czasie wojny. Analiza antropologiczna łódzkich doświadczeń. [W:] Tożsamość społeczno-kulturowa miasta.* Red. M. G. Gerlich. Zabrze: Muzeum Miejskie w Zabrzu, s. 59–82.

1999 *The Gate. [W:] Urban Symbols and Rituals. Proceedings of the International Symposium Organised by the IUAES Commission on Urban Anthropology. Ljubljana, June 23–25 1997.* Ed. B. Jezernik. Ljubljana: Oddelek za etnologijo in kulturno antropologijo, Univerza v Ljubljani, p. 9–24.

1997 *Lodz marketplace. [W:] Etnološka Stičišča. Ethnological Contacts. Zbieżności Etnologiczne 5 i 7.* Eds. B. Jezernik, R. Muršič. Ljubljana: Znanstveni inštitut Filozofske fakultete, s. 57–60 (wraz z Bronisławą Kopczyńską-Jaworską)

1995 *In Our Mind's Eye. The Main Street of the City. [W:] The City: Today, Yesterday and the Day Before. Urban Studies Conference – Poland, Łódź: 23–25 June, 1994.* Ed. G.E. Karpińska Łódź: University of Łódź, p. 193–198

1993 *Robotnik w przestrzeni miasta. [W:] Materiały do etnografii miasta.* Red. A. Stawarz. Żyrardów: Towarzystwo Przyjaciół Żyrardowa, s. 25–56.

Institut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Wydział Filozoficzno-Historyczny
Uniwersytet Łódźki

1993 *Wnętrza mieszkań łódzkich rodzin robotniczych w okresie międzywojennym*. [W:] *Miasto i kultura polska doby przemysłowej. Człowiek*. T. 2. Red. H. Imbs. Wrocław: Ossolineum, s. 171–186.

1991 *Own and Stranger in the Space of the City*. [W:] *Etnološka Stičišča. Ethnological Contacts. Zbiežności Etnologiczne 3*. Red. Z. Šmitek. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, p. 37–42.

1990 *Etnograficzne badania Łodzi*. [W:] *Materiały do etnografii miasta*. Red. A. Stawarz. Żyrardów: Muzeum w Żyrardowie, s. 66–70.

1988 *The Worker in an Ecological Structure of the City*. [W:] *Etnološka Stičišča. Ethnological Contacts. Zbiežności Etnologiczne 1*. Eds. N. Jež, S. Kremenšek. Ljubljana–Portorož: Univerza v Ljubljani, p. 63–74.

redakcje monografii

2018 *Národy – města – lidé – slavnosti*. Praha: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, 237 s. (redakcja wraz z Blanką Soukupovou, Różą Godulą-Węclawowicz).

2016 *Lidé a města ve velkých válkách. Pohled etnologa (antropologa) /Společnostwo miasta w kontekście I i II wojny światowej. Spojrzenie antropologa*. Praha: Fakulta humanitních studií Univerzity Karlovy, 152 s. (redakcja wraz z Blanką Soukupovou, Różą Godulą-Węclawowicz).

2016 *Miejsca pamięci i zapomnienia. Interdyscyplinarne badania na Jurze Krakowsko-Częstochowskiej. Raport z badań. Tom 3. Gmina Olsztyn*. Łódź: Instytut Archeologii UŁ, 269 s. (redakcja wraz z Magdaleną Majorek).

<http://najurze.uni.lodz.pl/rezultaty/publikacje/>
<http://hdl.handle.net/11089/22360>

2015 *Przestrzenie i ludzie. Konteksty antropologiczne*. Łódź: Dom Wydawniczy Księży Młyn, 170 s. (redakcja wraz z Aleksandrą Krupą-Ławrynowicz).

2014 Marta Songin-Mokrzan, *Zwrot ku zaangażowaniu. Strategie konstruowania nowej tożsamości antropologii*. Wrocław–Łódź: PTL, 233 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 53.

2013 Aleksandra Krupa-Ławrynowicz, *Bałuckie chronotopy. Opowieść o łódzkiej dzielnicy*. Wrocław–Łódź: PTL, 207 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 52.

Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Wydział Filozoficzno-Historyczny
Uniwersytet Łódzki

2012 *Antropolog w mieście i o mieście*. Wrocław-Łódź: PTL, 219 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 51.

2011 *Wokół społeczności wiejskiej. Etnografia Kazimierzy Zawistowicz-Adamskiej – kontynuacje i inspiracje*. Wrocław-Łódź: PTL, 215 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 50 (redakcja wraz z A. Nadolską-Styczyńską).

2009 Aleksandra Rzepkowska, *Sybiracy: wspólnota – pamięć – narracja. Studium antropologiczne*. Łódź: PTL, 227 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 48.

2008 Katarzyna Orszulak-Dudkowska, *Ogłoszenie matrymonialne. Studium z pogranicza folklorystyki i antropologii kultury*. Łódź: PTL, 183 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 47.

2007 *Miejsca biesiadne: co o nich opowiada antropolog?* Łódź: PTL, 214 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 46.

2006 Ewa A. Jagiełło, *Polacy w Uzbekistanie: tożsamość odległej diaspory*. Łódź: PTL, 208 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 45.

2005 Jan Świąch, *Tajemniczy świat wiatraków*. Łódź: PTL, 217 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne”, t. 44.

2004 *Codzienne i niecodzienne. O wspólnotowości w realiach dzisiejszej Łodzi*. Łódź: PTL, 247 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 43.

2003 Olga Goldberg-Mulkiewicz, *Stara i nowa ojczyzna: ślady kultury Żydów polskich*. Łódź: PTL, 239 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 42.

2002 Bronisława Kopczyńska-Jaworska, Krzysztof Woźniak, *Łódzcy luteranie: społeczność i jej organizacja*. Łódź: PTL, 245 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 41.

2001 Robert Dziecielski, *Ludowe obrazy miasta. Inspiracje Bystroniowskie*. Łódź: PTL, 199 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 40.

1999 Bronisława Kopczyńska-Jaworska, *Łódź i inne miasta*. Łódź: Katedra Etnografii UŁ, 167 s.

1999 Katarzyna Kaniowska, *Opis. Klucz do rozumienia kultury*. Łódź: PTL, 190 s. – „Łódzkie Studia Etnograficzne” t. 39.

Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej
Wydział Filozoficzno-Historyczny
Uniwersytet Łódźki

1995 *The City: Today, Yesterday and the Day Before. Urban Studies Conference – Poland, Łódź: 23–25 June, 1994.* Łódź: University of Łódź, 247 s.

